

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Josefem Strakou ve věci

žalobce: **A. K.**, narozený X
státní příslušník Ukrajiny
bytem X

zastoupený advokátem JUDr. Petrem Novotným
sídlem Archangelská 1568/1, 100 00 Praha 10

proti
žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, P.O.BOX 78, 130 51 Praha 3

o **žalobě proti rozhodnutí** žalované ze dne 8. 7. 2020, č. j. CPR-41416-3/ČJ-2019-930310-V240,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž žalovaná změnila část výroku rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „cizinecká policie“) ze dne 22. 10. 2019, č. j. KRPS-288733-19/ČJ-2019-010022 (dále jen

„prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 a 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 176/2019 Sb. (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Napadeným rozhodnutím žalovaná stanovila, že po dobu 18 měsíců nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, počátek této doby stanovila od okamžiku, kdy uplyne stanovená doba k vycestování a současně stanovila dobu k cestování z území členských států Evropské unie do 30 dnů od právní moci napadeného rozhodnutí. Ve zbylé části prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

Obsah žaloby a vyjádření k žalobě

2. Žalobce namítá, že na území České republiky pobýval legálně. Jako ukrajinský státní příslušník může na území členského státu Evropské unie pobývat i bez víza po dobu 90 dnů během každých 180 dnů. Cizinecká policie nezkoumala, zda se žalobce nenachází na území České republiky v rámci bezvízového styku. Pouze se spokojila se skutečností, že žalobci skončila platnost víza za účelem studia dne 27. 2. 2019, a že v září roku 2019 žalobce ztratil svůj cestovní doklad. Žalobce zdůrazňuje, že do České republiky přicestoval naposledy v srpnu roku 2019 a v době kontroly cizineckou policií na území pobýval v rámci 90 denního bezvízového styku.
3. Dále žalobce namítá, že správní vyhoštění nepřiměřeně zasahuje do jeho soukromého a rodinného života. Po dobu vyhoštění by se totiž nemohl osobně stýkat se svou vážně nemocnou babičkou žijící v Itálii, s níž je jinak v pravidelném kontaktu.
4. Žalobce nesouhlasí se závěrem správního orgánu o možnosti vycestovat na Ukrajinu. K tomu uvádí, že na Ukrajině v současné době probíhá dlouhodobý vnitrostátní válečný konflikt, který nepolevuje na intenzitě a mezi mrtvými je i civilní obyvatelstvo. Z informací OAMP [*odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky – doplněno zdejší soudem*] o situaci na Ukrajině vyplývá, že situace na východě země je napjatá, incidenty se soustřeďují na hranice mezi územím ovládaným povstalci a vládními jednotkami v Doněcké a Luhanské oblasti. Na tomto území se rebelové dopouštějí válečných zločinů včetně mučení a mimosoudních poprav. Podle žalobce že toto prostředí nestability, nejistoty a beztrestnosti značně dopadá i na civilní obyvatelstvo na celém území Ukrajiny.
5. Žalobce namítá, že žalovaná v rozporu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) nedostatečně zjistila skutkový stav věci, neopatřila si dostatečné podklady pro své rozhodnutí ve smyslu § 50 odst. 2 správního řádu, a dále porušila § 2 odst. 1, 3 a 4 správního řádu. Podle žalobce nebyly pro vydání napadeného rozhodnutí splněny podmínky dle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 a § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců.
6. Žalovaná ve stručném vyjádření k žalobě po posouzení žalobních námitek odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Má za to, že v daném případě postupovala v souladu s právními předpisy, proto navrhla zamítnutí žaloby.
7. Při jednání u zdejšího soudu žalobce (prostřednictvím na jednání přítomného zástupce) setrval na své žalobě, zdůraznil přitom zejména zásah do soukromého a rodinného života v důsledku nemožnosti stýkat se s babičkou žijící v Itálii. Poukázal rovněž na nepřiměřenost délky vyhoštění, kdy doba 2 let, potažmo 18 měsíců je nepřiměřeně dlouhá. Dle žalobce rovněž nemělo být přistoupeno ze strany správních orgánů k vyhoštění, ale

jeho jednání mělo být překvalifikováno na uložení povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců. Poukázal rovněž na nezvykle rychlou délku prvostupňového řízení, kdy již dne po zajištění žalobce došlo k zahájení řízení, výsledku a zároveň vydání prvostupňového rozhodnutí, z čehož je zjevné, že šetření ke zjištění skutkového stavu nemohla být učiněna dostatečně.

8. Žalovaná, jež se z účasti na soudním jednání omluvila, odkázala na své písemné vyjádření.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

9. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (srov. § 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců) osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).

Skutková zjištění ze správního spisu

10. Ze správního spisu zjistil soud následující pro věc relevantní skutečnosti:
11. Dne 21. 10. 2019 byl žalobce kontrolován hlídkou Obecní policie V., kterou přivolala ostraha prodejny potravin Albert pro podezření z drobné krádeže. Žalobce při kontrole nespolupracoval, úmyslně uváděl nesprávné jméno a příjmení a uvedl, že ztratil cestovní doklad. Skutečnou totožnost žalobce zjistila přivolaná hlídka cizinecké policie podle identifikačního průkazu Ukrajiny č. X v místě jeho bydliště. Ve 23:45 hodin cizinecká policie zajistila žalobce podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. 111/2019 Sb. Zajištění žalobce skončilo následujícího dne ve 14:20 hodin jeho propuštěním.
12. Z lustrace žalobce v informačních systémech Policie ČR vyplývá, že od 1. 9. 2016 do 31. 8. 2018 žalobce pobýval na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu. Dne 30. 10. 2018 podal žalobce žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu. Řízení o této žádosti bylo zastaveno rozhodnutím ze dne 13. 3. 2019, které nabylo právní moci dne 10. 4. 2019. Žalobci bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem studia s platností od 31. 10. 2018 do 27. 2. 2019.
13. Dne 22. 10. 2019 bylo vůči žalobci zahájeno řízení ve věci správního vyhoštění. Při výsledku provedeném téhož dne za účasti tlumočníka z ukrajinského jazyka žalobce uvedl, že v České republice žije 3 roky v bytě svého otce. Do České republiky poprvé přicestoval 1. nebo 2. 10. 2015 jako student. Naposledy do České republiky přicestoval letecky na biometrický pas v srpnu roku 2018 za účelem studia na Vysoké škole ekonomické v Praze. Studovat na této škole přestal před 6 měsíci. Následně získal certifikát za studium českého jazyka v „nějakém vzdělávacím zařízení“. Cestovní doklad mu byl odcizen asi před měsícem a půl [*čili na začátku září roku 2019 – pozn. zdejšího soudu*] v pražském klubu. Krádež cestovního dokladu nehlásil, protože počítal s tím, že se cestovní doklad objeví třeba na velvyslanectví. Za účelem legalizace svého pobytu se žalobce obrátil na advokáta JUDr. M. Š., který napsal žádost o přezkoumání platnosti jeho víza. Tato žádost byla v dubnu zamítnuta. Asi od května 2019 si byl vědom toho, že na území České republiky pobývá bez platného víza nebo povolení k pobytu. V současné době o jiné vízum nežádá. Svůj pobyt v České republice financuje z kapesného od rodičů. Celá jeho rodina žije na Ukrajině, babička z matčiny strany žije v Itálii. Jeho otec si v České republice zařizuje

povolení k trvalému pobytu, protože zde podniká a má zde majetek. Jeho babička má zdravotní potíže, naposledy ji navštívil v Itálii před rokem. S babičkou nejsou na sobě finančně závislí. Babička byla nedávno na Ukrajině, žalobce byl v tu dobu v České republice. Vyhoštění by pro něj představovalo zásah do jeho soukromého a rodinného života, protože by svou babičku nemohl navštěvovat. Během svého pobytu v České republice nenavázal společenské nebo kulturní vazby, nemá zde žádné závazky ani pohledávky. Nejsou mu známy žádné překážky nebo důvody, které by znemožňovaly jeho vycestování z České republiky. Dále uvedl, že se může vrátit k rodičům do Kyjeva. V této oblasti je bezpečno, žádná válka tam není. Na Ukrajině mu nic nebezpečného nehrozí. Peníze na cestu domů si půjčí od svých rodičů.

14. Následně cizinecká policie vydala prvostupňové rozhodnutí, ve kterém dospěla k závěru, že žalobce pobýval na území České republiky od září roku 2019 bez platného cestovního dokladu a od 28. 2. 2019, kdy mu skočila platnost víza za účelem studia, bez platného oprávnění k pobytu. Tím naplnil podmínky pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 a 4 zákona o pobytu cizinců. Policejní orgán stanovil, že žalobce nesmí po dobu 2 let vstoupit na území členských států Evropské unie.
15. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání se shodnou argumentací, jakou nyní předkládá v žalobě.
16. Dne 8. 7. 2020 vydala žalovaná napadené rozhodnutí, ve kterém korigovala závěr cizinecké policie, že žalobce pobýval bez platného oprávnění k pobytu na území České republiky od doby, kdy mu skončila platnost víza za účelem studia. Žalobce byl oprávněn na území pobývat i poté, jelikož probíhalo řízení o jeho žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu. Povolení k dlouhodobému pobytu pozbylo platnosti až 10. 4. 2019, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o zastavení řízení o jeho žádosti. Jelikož žalobce přicestoval do České republiky na biometrický pas, byl oprávněn pobývat na území dalších 90 dnů po skončení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu v rámci bezvízového styku. Žalovaná tak dospěla k závěru, že žalobce pobýval na území nejméně od 11. 7. 2019 do 21. 10. 2019 neoprávněně. Vzhledem ke korekci doby, po kterou žalobce prokazatelně pobýval na území neoprávněně, snížila žalovaná dobu vyhoštění z 2 let na 18 měsíců. Žalovaná neshledala, že by prvostupňové rozhodnutí nepřiměřeně zasahovalo do soukromého a rodinného života žalobce. Žalobci nic nebrání, aby byl se svou babičkou v kontaktu prostřednictvím telekomunikačních nebo sociálních sítí nebo ve svém domovském státě, kam jeho babička cestuje. Svou babičku žalobce navštívil naposledy před rokem a není s ní v pravidelném osobním kontaktu. Žalobce na území České republiky již nestuduje, žije sám v bytě svého otce a nemá zde žádné společenské nebo kulturní vazby. Domovským státem žalobce je Ukrajina, která je dle vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 328/2015 Sb.“), která je s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů bezpečnou zemí původu. Žalobce žije v K., tedy v bezpečné části Ukrajiny. Žalobce neuvedl žádné konkrétní skutečnosti svědčící o tom, že by byl situací na východě Ukrajiny přímo dotčen.
17. Při jednání nebylo prováděno žádné dokazování nad rámec konstatování podstatného obsahu správního spisu.

Posouzení věci krajským soudem

Pobyt žalobce na území České republiky

18. Podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona o pobytu cizinců vydá policie rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států až na 5 let, pobývá-li cizinec na území bez platného cestovního dokladu, ač k tomu není oprávněn.
19. Podle bodu 4 téhož ustanovení postupuje policie stejně, pobývá-li cizinec na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.
20. Pokud jde o otázku pobytu na území bez platného cestovního dokladu, bylo povinností žalobce neprodleně ohlásit jeho ztrátu nebo odcizení na policii [§ 103 písm. m) zákona o pobytu cizinců]. Žalobce od září roku 2019 odcizení cestovního dokladu nijak neřešil a bezdůvodně spoléhal na to, že se jeho cestovní doklad „*třeba objeví na velvyslanectví*“. Soud považuje za dostatečné, že správní orgány vycházely z informace zjištěné přímo od žalobce v rámci jeho účastnické výpovědi. Věrohodnost této informace ostatně žalobce ani následně nerozporoval.
21. Žalobce při výslechu u cizinecké policie dne 22. 10. 2019 vypovídal, že naposledy do České republiky přicestoval letecky v srpnu roku 2018 na biometrický pas, od května roku 2019 si byl vědom svého nelegálního pobytu na území. V kontrastu s tím však žalobce následně v odvolání a posléze i v žalobě namítal, že do České republiky přicestoval až v srpnu roku 2019 a v době kontroly cizineckou policií na území pobýval v rámci bezvízového styku. Jestliže se žalobce ve svých odvolacích a posléze v žalobních tvrzeních takto výrazně odchýlil od své původní výpovědi založené na tvrzení, že do České republiky naposledy přicestoval v srpnu roku 2018, pak bylo žádoucí, aby tyto rozpory ve svých tvrzeních objasnil, a případně též navrhl důkazy k prokázání věrohodnosti té či oné verze tvrzení (např. důkazem o svém pobytu v období od května do srpna roku 2019 mimo schengenský prostor). Jelikož tak neučinil, považuje soud za dostatečné, že žalovaná vycházela ze skutkového stavu zjištěného z původně konzistentních tvrzení žalobce v rámci jeho výpovědi dne 22. 10. 2019 a z lustrace v informačních systémech Policie ČR. Žalovaná na základě těchto podkladů dospěla ke správnému závěru, že vzhledem k probíhajícímu řízení o žalobcově žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu byl žalobce oprávněn pobývat na území i poté, co mu skončila platnost víza za účelem studia. Žalobcovo povolení k dlouhodobému pobytu pozbylo platnosti dne 10. 4. 2019, kdy bylo řízení o předmětné žádosti pravomocně zastaveno (srov. § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců).
22. Soud dává žalobci za pravdu, že ukrajinští občané, kteří jsou držiteli biometrických pasů v souladu se standardy Mezinárodní organizace pro civilní letectví, mohou pobývat na území států schengenského prostoru **po dobu 90 dnů v jakémkoli 180denním období bez víza** (srov. čl. 4 odst. 1 nařízení EU č. 2018/1806 a přílohu II tohoto nařízení). Ačkoliv žalobce nedoložil, že by do České republiky vstoupil na **biometrický pas, žalovaná tuto námitku v jeho prospěch zohlednila a náležitě se jí zabývala** na str. 4 napadeného rozhodnutí. Soud se plně ztotožňuje se závěrem žalované, že v rámci bezvízového styku byl žalobce oprávněn pobýt na území až do 10. 7. 2019 (tedy 90 dnů po 11. 4. 2019). Nejméně od 11. 7. 2019 pak žalobce pobýval na území neoprávněně.
23. Ze správního spisu nevyplývá žádná skutečnost svědčící ve prospěch žalobce, kterou by správní orgány opomenuly zohlednit. Žalobní námitku, podle níž nebyl náležitě zjištěn skutkový stav věci, tedy shledává soud nedůvodnou. Správní orgány zajistily pro svá

rozhodnutí veškeré potřebné podklady tak, aby byl zjištěn stav věci bez důvodných pochybností.

24. S ohledem na výše uvedené neobstojí obecné tvrzení žalobce, že nebyly splněny podmínky pro vydání napadeného rozhodnutí. Soud shrnuje, že podmínky pro vydání napadeného rozhodnutí o správním vyhoštění splněny byly, a to z toho důvodu, že správní orgány řádně zjistily, že žalobce pobýval od září roku 2019 na území bez platného cestovního dokladu a nejpozději od 11. 7. 2019 do 21. 10. 2019 bez platného oprávnění k pobytu. Tímto jednáním žalobce naplnil podmínky pro uložení správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 a 4 zákona o pobytu cizinců. Jelikož byly splněny předpoklady pro uložení správního vyhoštění, byly správní orgány zároveň povinny stanovit dobu pro vycestování podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců a současně dobu, po kterou nelze umožnit žalobci vstup na území členských států Evropské unie. Námitka žalobce, že v předmětné věci nebyly k takovému postupu splněny podmínky, proto není důvodná.
25. Argumentoval-li žalobce při soudním jednání překvapivou rychlost řízení, kdy zahájení řízení a vydání prvostupňového rozhodnutí bylo učiněno v jediném dni a tedy nemohla být dostatečně provedena všechna šetření nezbytná ke zjištění skutkového stavu, pak ani této argumentaci soud nepřisvědčil. Jak bylo popsáno v předchozích odstavcích, obsah výpovědi žalobce ze dne 22. 10. 2019 ve spojení s výsledkem lustrací v informačních systémech Policie ČR daly poměrně ucelený obraz o tom, od kdy žalobce pobývá na území a zda disponuje pobytovým titulem. Cizinecká policie přitom nepochybnila věrohodnost žalobcovy výpovědi ze dne 22. 10. 2019, nerozporovala jím uváděné tvrzení o jeho rodinných poměrech a babičce žijící v Itálii (k tomu srov. bod 28 níže), tudíž logicky neměla důvod provádět další dokazování za účelem ověření žalobcovy výpovědi (tvrzení v ní obsažená poprvé zpochybnil až žalobce ve svém odvolání předestřením jiné skutkové verze ohledně vstupu na území), proto nic nebránilo tomu, aby vydala prvostupňové rozhodnutí bezodkladně. Soud v tomto postupu neshledává žádnou podivnost ani účelovost.

*Nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života
a nepřiměřenost délky vyhoštění*

26. Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.
27. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 4. 2013, č. j. 3 As 46/2012–22 (dostupný stejně jako všechna zda uváděná soudní rozhodnutí na www.nssoud.cz) uvedl: „[p]ři posuzování, zda rozhodnutí o správním vyhoštění nezpůsobuje nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince [...], se podpůrně použijí kritéria pro posouzení zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince podle čl. 12 odst. 3 směrnice Rady 2003/109/ES o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, tzn. délka pobytu, věk, zdravotní stav, rodinná a hospodářská situace, sociální a kulturní integrace v zemi pobytu a vazba na zemi pobytu. To přiměřeně platí i v případě, že cizinec nemá podle této směrnice postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta.“ (srov. § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců).

28. Tvzení o zásahu do rodinného a soukromého života žalobce vztahoval ke své nemocné babičce žijící v Itálii, se kterou by se v důsledku vyhoštění nemohl 18 měsíců osobně stýkat. Podle vlastních tvrzení žalobce naposledy navštívil svou babičku v Itálii před rokem. Již z této skutečnosti je patrné, že osobní kontakt žalobce s jeho babičkou je spíše sporadického charakteru. Jestliže navíc žalobce při výslechu u cizinecké policie vypověděl, že jeho babička byla nedávno na Ukrajině, pak je zjevné, že její zdravotní stav zjevně nebude tak závažný, aby jí znemožnil cestovat, tudíž případný osobní styk žalobce s jeho babičkou lze po dobu trvání vyhoštění udržovat na Ukrajině. Žalobce si (podle vlastních tvrzení) od roku 2015 v České republice nevytvořil společenské ani kulturní vazby, již zde nestuduje a nemá zde žádné závazky ani pohledávky. Oproti tomu na Ukrajině má podstatnou část rodiny, která financuje jeho pobyt v České republice, a na Ukrajině mu zajistí bydlení.
29. Z uvedeného vyplývá, že žalobce má své socioekonomické zázemí na Ukrajině a vyhoštěním z území Evropské unie nedojde k podstatnému narušení jeho soukromí. Žalobce netvrdil (a ani v průběhu správního a soudního řízení nevyšly najevo) žádné další skutečnosti, které by svědčily o opaku. Soud proto pokládá závěr správních orgánů, že v důsledku napadeného rozhodnutí nebude nepřiměřeně zasaženo do soukromého a rodinného života žalobce, za správný. Ani tato žalobní námitka tak není důvodná.
30. Soud neuznal za důvodný ani (při soudním jednání vznesený) argument nepřiměřenosti délky doby, po kterou žalobce nesmí vstoupit na území států Evropské unie. Žalovanou stanovená doba 18 měsíců (po změně prvostupňového rozhodnutí stanovící původně 2 roky) je zcela v zákonných mantinelech § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona o pobytu cizinců, podle něhož může být tato doba stanovena až na 5 let. Doba stanovená žalobci jde tedy vyměřena při spodní hranici zákonem stanovené sazby. Žalovanou provedená změna předmětné doby z původních 2 let na 18 měsíců představuje zkrácení o 6 měsíců (potažmo o půl roku) ve prospěch žalobce, v tomto směru tedy změna prvostupňového rozhodnutí není ani v rozporu s § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu.

Ozbrojený konflikt na Ukrajině

31. Podle § 120a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců policie v rámci rozhodování o správním vyhoštění podle § 119 a 120 je povinna si vyžádat závazné stanovisko ministerstva, zda vycestování cizince je možné (§ 179); to neplatí, pochází-li cizinec z bezpečné země původu podle jiného právního předpisu a neuvedl-li skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven skutečnému nebezpečí podle § 179.
32. Podle § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu tam hrozilo skutečné nebezpečí.
33. Soud neshledal žádné pochybení správních orgánů ani při hodnocení bezpečnostní situace na Ukrajině s ohledem na probíhající ozbrojený konflikt na východě země. Podle § 2 bodu 24 vyhlášky č. 328/2015 Sb. Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Ukrajinu s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů. Ve vztahu k § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců soud odkazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které „na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako ‚totální konflikt‘, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti

na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ (srov. usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014–17, dále např. usnesení ze dne 21. 2. 2019, č. j. 4 Azs 411/2018–26 a ze dne 26. 5. 2020, č. j. 4 Azs 456/2019–30).

34. Žalobce při výslechu u cizinecké policie vypověděl, že v případě vyhoštění se může vrátit k rodičům do K., kde je bezpečno. O nepříznivé bezpečnostní situaci na Ukrajině se velmi obecně zmínil až v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí a následně v žalobě. Bylo přitom na žalobci, aby navrhl důkazy k osvědčení hrozícího nebezpečí, které by bylo možno individualizovat tak, že by on osobně (jakožto civilista) mohl být pravděpodobně vystaven útoku v rámci probíhajícího ozbrojeného konfliktu. Potřebná míra individualizace je naplněna zpravidla tehdy, pokud by žalobce již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy, nebo pokud ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu země původu, ve kterém skutečně žalobce pobýval, a nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země, nebo pokud jsou u žalobce dány jiné faktory (osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že se žalobce stane terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 158/2015–24).
35. Na povinnosti žalobce dostatečně individualizovat tvrzenou újmu nic nemění ani skutečnost, že v řízení o správním vyhoštění (jež je vedeno z moci úřední) je postupováno podle vyšetřovací zásady a správní orgány jsou povinny i bez návrhu opatřovat důkazy k úplnému zjištění skutkového stavu (srov. § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu). Ani v těchto typech řízení totiž účastník není zcela zbaven povinnosti poskytnout potřebnou součinnost a případně označit důkazy na podporu svých tvrzení (§ 50 odst. 2 a § 52 správního řádu), přičemž není povinností správních orgánů účastníky výslovně vyzývat ke konkrétnějším sdělením (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018 - 34). V nyní posuzované věci přitom žalobce v průběhu správního ani soudního řízení netvrdil, že by před odjezdem ze země původu utrpěl v důsledku ozbrojeného konfliktu vážnou újmu nebo byl takovou újmou ohrožen. Nebydlel v místě, které je zasaženo ozbrojenými operacemi, nýbrž v K. (severní až střední část Ukrajiny), do kterého se může bez obtíží vrátit. Žalobce neuvedl ani jiné skutečnosti, z nichž by vyplýval jakýkoliv důvod, který by zvyšoval riziko, že se stane v zemi původu jakožto civilista terčem svévolného násilí. Takovou skutečnost nelze dovozovat ani (z žalobcem zmiňované a blíže nespecifikované) obecné informace OAMP, podle které se bezpečnostní incidenty soustřeďují do Doněcké a Luhanské oblasti. Žalobce naopak ve své výpovědi na cizinecké policii výslovně vyloučil, že by mu při návratu na Ukrajinu mohla vzniknout jakákoli újma nebo že by mu byly známy nějaké překážky nebo důvody znemožňující jeho vycestování z České republiky. Až teprve v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí se „náhle rozpomněl“, že ozbrojený konflikt na východě země má negativní důsledky na všechny obyvatele Ukrajiny, což posléze zopakoval i v žalobě, aniž by blíže popsal nějakou konkrétní újmu, která by mohla hrozit právě jemu. Žalovaná proto správně dovodila, že žalobci nehrozí v případě návratu do země původu skutečné nebezpečí ve smyslu § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, tedy že nejsou dány důvody bránící jeho vycestování.

Porušení ustanovení správního řádu

36. Námitky žalobce, že byla v řízení porušena ustanovení § 2 odst. 1, 3 a 4, § 3 a § 50 odst. 2 správního řádu, soud považuje za natolik všeobecné a nekonkrétní, že je nelze hodnotit jako projednatelné žalobní body ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.
37. Žalobce např. obecně namítal, že správní orgány nezjistily stav věci způsobem, o němž nejsou významné pochybnosti v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu, a dále, že si neopatřily dostatečné podklady pro své rozhodnutí. Žalobce tak sice velmi obecně naznačil možný nedostatek napadeného rozhodnutí, ovšem konkrétně nerozporoval žádný z podkladů pro vydání rozhodnutí a zároveň nepředložil ani podklady jiné (žalobce kupříkladu netvrdil, natož aby prokazoval, že by žalovaná odůvodnila své rozhodnutí na základě mylných nebo nepravdivých informací). Podle ustálené judikatury je žalobním bodem ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizované skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, ze které plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. „*Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých ‚obvyklých‘ nezákonností, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. [...] Žalobce je [...] povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti*“ (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005–58).
38. Těmto požadavkům ovšem výše specifikovaná obecná tvrzení žalobce nedostála, neboť jde pouze o citaci ustanovení správního řádu, která měla být porušena, aniž by žalobce uvedl konkrétní skutečnosti či právní argumentaci, o něž své tvrzení o nezákonnosti rozhodnutí opírá. Soud proto pouze obecně konstatuje, že z obsahu napadeného rozhodnutí nelze porušení žalobcem vyjmenovaných ustanovení nijak dovodit.

Otázka překvalifikace

39. Namítal žalobce (potažmo jeho zástupce) při jednání, že nemělo být přistoupeno k uložení správního vyhoštění, ale že jednání žalobce mělo být překvalifikováno na uložení povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců, pak soud zdůrazňuje, že tato námitka nebyla obsažena v původní žalobě a byla skutečně poprvé uplatněna až při soudním jednání dne 4. 9. 2020. Jedná se tedy o žalobní bod uplatnění po lhůtě pro rozšíření žaloby (§ 71 odst. 2 věty třetí s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Obsahově tuto námitku nelze navázat na žádný bod obsažený v písemném znění žaloby, na rozdíl o jiných skutečnostech namítaných poprvé při jednání (např. překvapivá rychlost prvostupňového či nepřiměřená délka doby zákazu vstupu na území) ji nelze považovat za argumentační rozšíření již uplatněných žalobních bodů. Soud proto tuto námitku vyhodnotil jako opožděně uplatněný žalobní bod, jímž nebyl povinen se meritorně zabývat.

40. Soud nicméně nad rámec uvádí, že ani v případě včasného uplatnění by tato námitka zjevně nebyla důvodná. Jak soud konstatoval při ústním odůvodnění rozsudku po jeho vyhlášení, skutkový stav zjištěný správními orgány nelze podřadit pod žádný z důvodů vymezených ve smyslu § 50a odst. 1 písm. a) až c) zákona o pobytu cizinců. Aplikace § 50a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců je vyloučena, neboť žalobce není cizincem mladším 15ti let. Aplikace § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců by připadala v úvahu pouze v případě, že by důsledky vyhoštění představovaly nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce, což však v tomto případě zjevně splněno nebylo (k tomu podrobněji srov. body 28 až 29 výše). Aplikace § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců je vyloučena předchozími důvody, navíc zde není jiná skutečnost, jež by bránila výkonu vyhoštění (srov. též body 33 až 35 výše). Žalobcem navrhovaná překvalifikace tudíž zjevně nepasuje na jeho příběh.

Závěr a náklady řízení

41. Z výše uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I).
42. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která byla ve věci úspěšná, žádné náklady nad rámec její běžné činnosti nevznikly (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 4. září 2020

Mgr. Josef STRAKA, v. r.
samosoudce

